

عنوان مقاله:

رهیافتی بر دلایل عدم تحقق طرحهای شهری در بافت تاریخی نمونه موردی محله سیروس تهران

محل انتشار:

اولین کنفرانس ملی شهرسازی، مدیریت شهری و توسعه پایدار (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

فاطمه رجبی - مربی، گروه معماری و شهرسازی، دانشگاه پیام نور

نسیم عسگری - کارشناس ارشد دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

بافت تاریخی و نحوه دخالت در آن چندی است که مورد توجه مدیران شهری قرار گرفته است، با این وجود آنچه امروز تحت عنوان طرحهای مرمت شهری اجرا میشود، تنها به بازسازی و احیاء کالبدی بافت میپردازد که بدلیل رویکرد سنتی و اقتدارگرایانه در ابعاد مختلف با مشکلاتی روبرو شدهاند. در میان اقدامات اخیر، مهندسیین باوند با طرح مشارکتی بهسازی-نوسازی محله سیروس و به هدف توسعه پایدار شهری و لحاظ نمودن ویژگی های فرهنگی مردم محله که ریشه در مذهب آنها دارد، سعی در پوشاندن این نقاط ضعف نمودند. آنان با الگوبرداری از تجارب ناکارآمد گذشته و جلب رضایت مردم محل کار خود را آغاز نمودند، اما در همان ابتدای امر کنار کشیدن مردم از مشارکت، طرح را با شکست مواجه نمود. دلایل عدم موفقیت این طرح در ابعاد مختلف کالبدی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی با وجود برنامه-ریزیهای به ظاهر مناسب، سوال اصلی نگارنده است که با مطالعه دقیق پیرامون طرح، اعم از منابع مکتوب گزارشات، اسناد و نقشه-های موجود و غیرمکتوب برآورد میدانی از مردم محله و کارشناسان مجرب در ذیل مقاله آورده شده است. در راستای رسیدن به پاسخ این پرسش، شناخت جامع از بافت راهگشای مداخلات آتی خواهد بود، لذا در گام اول به چیستی و چگونگی ماهیت بافت سیروس در گذشته و حال پرداخته شد و سپس بر اساس آن، رویکرد و الگوی مواجهه با بافت تبیین گشت، در ادامه تحلیل آخرین طرح مصوب در بافت براساس میانینظری و الگوی تبیین شده در بخش قبل انجام شد و پیشنهادات نگارنده ارائه گشت. نتیجه آنکه، ناباوری مدیران به ضرورت عمل به برنامه‌ریزیهای مشارکتی، فاصله زیاد بین طراحان با مردم و منتفع نساختن ساکنان محله از سود اقتصادی و به طور کلی اسلامی نیاندیشیدن مدیران و برنامه ریزان شهری در فضای فرهنگ بومی متکی بر جهان بینی اسلامی، منجر به عملی نشدن نکات پیشنهادی در طرح مشارکتی عنوان شده است؛ علاوه بر این، نگاه صرفا اقتصادی مشاور وعدم رویکرد حفاظتی عملا تخریب و بازسازی محله را در پی داشت، هرچند که به صراحت سخنی از این نوع مداخله در اقدامات باوندبه میان آورده نشده است. براساس آنچه گفته شد توصیه می شود که با اتخاذ رویکردی حفاظت گرایانه و بهره‌گیری از قابلیتها و ظرفیتهای کالبدی-فرهنگی-تاریخی که ریشه در تمدن اسلامی مردم دارد، ضمن توجه به یکپارچگی و اصالت بافت در راستای توسعه پایدار گام برداشته شود

کلمات کلیدی:

بافت تاریخی، محله سیروس، مشارکت مردمی، توسعه و حفاظت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/360786>

